

Arbeidsbok Partnerskapskonferansen 2021

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Partnerskapskonferansen 2021:

**Hvordan kan vi skape en
bærekraftig balanse sammen?**

Rapportark 20. mai 2021

Innholdsfortegnelse

Rapportark fra første samtaleøkt.....	4
Korleis kan helse/arbeid og utdanning samarbeide for å løyse den store samfunnsflokken ungt utanforskap?	5
God utdanning, karriereveiledning, relevante utdanningstilbud, utforskende og motiverende læring og samarbeid skole/arbeidsliv	6
Samskaping mellom frivillighet/ideell sektor, næring og det offentlige	7
Katapult-ordningen til Vestfold og Telemark	8
Bedre samspill by/land i fylket for å nå bærekraftsmålene.....	9
Økt oppmerksomhet om å redusere ressursløseriet ved å gjenbruke eldre bygg.....	10
Apparat for å tiltrekke grønne investeringer og virksomheter i Vestfold og Telemark fylke.....	11
Hvordan fremme deling av biler, hytter, hus og ting?	12
Styrke fokus på sirkulærøkonomi	13
Kan det utvikles et system for samfunnsinnsats byttes mot velferdsgoder, uten at det skaper økt sosiale forskjeller?	14
Sammen skaper vi glede, bedre helse, mer deltakelse og mer demokratiske prosesser. Utenforskap bekjempes.....	15
Fremme kompetanseutvikling	16
Norsk matproduksjon. Utnyttelse av ressursene vi har tilgjengelig for å være mer selvforsynte. Hvordan kan bærekraftsmål 9 (innovasjon og infrastruktur) og bærekraftsmål 15 kombineres (liv på land)?	17
Rapportark fra andre samtaleøkt.....	18
Verdikjeder, altså potensialet i ulike grønne forretningsområder- og tilhørende utdanning og forskning hører sammen med bærekraftsmålene industri/innovasjon og infrastruktur samt bærekraftige byer og lokalsamfunn.....	19
Lærende nettverk for samskaping på tvers av fagmiljø. Hvordan kan vi sammen utnytte denne ressursen bedre for å styrke og utvikle god samarbeidskultur og hente ut bærekraftige innovasjoner?	20
USN er i gang med å etablere Universitetskskolar. Korleis jobbe med bærekraftmåla i fellesskap og dele erfaringar?.....	21
Hvordan kan vi "la det gå sport i" bidrag til FNB - motivere for gjenbruk og redusert forbruk?	22
Mest mogleg Norsk matproduksjon på dei ressursane vi har tilgjengeleg. Vi må bli mykje meir sjølvforsynte.	23
Hvordan kan vi samarbeide om overgangen til bærekraftig mobilitet for personer og gods - og samtidig utvikle ny norsk verdiskaping?	24
AKRIM og Økonomisk kriminalitet.....	25
Smådriftsfordeler og stordriftsulempes	26
Hvordan kan partene jobbe sammen for å motvirke ungt utenforskap? med vekt på ungdomsmedvirkning?	27

Takk for at du stilte opp!

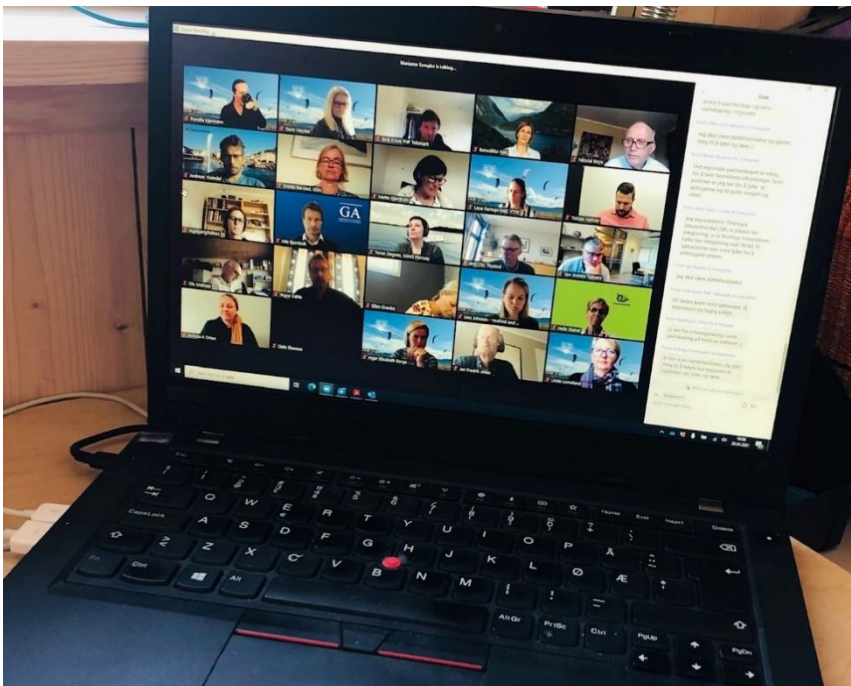
For å lykkes med [bærekraftsmålene](#) trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Det er kjernen i bærekraftsmål 17 som var grunnlaget for årets partnerskapskonferanse som hadde teamet «Hvordan kan vi skape en bærekraftig balanse sammen?»

Før selve konferansen ble det lagt ut ni klipp på [nettsiden](#) som bidro til å gi deltakerne ulike perspektiver, på selve dagen holdt Per Espen Stoknes og Kristin Clemet hver sin innledning, hhv om hvordan man kan tenke vekst på en annen måte og perspektivmeldingen.

Open Space er en storgruppemetode som gir anledning til likeverdig deltakelse, og gir deltakerne selv ansvaret for å sette de riktige og viktige temaene på agendaen. Metoden gir en tydelig struktur som har som formål å skape trygghet, samt åpne rommet for engasjement, kreativitet og konkret handling. Metoden er utviklet av Harrison Owen i 1983.

Underveis i gruppearbeidet tok vi notater, disse sammenstilles i denne arbeidsboken som er tilgjengelig for alle deltakere. Det overordnede [partnerskapet og nettverkene](#) tar dette arbeide videre med seg i sitt arbeid. Vi oppfordrer også at hver deltaker fritt bruker ideene og innspillene som er i arbeidsboken i eget utviklingsarbeid.

Du kan kontakte ansvarlig for konferansen, Tom Omnes Lia på 47 36 25 00 eller tom.omnes.lia@vtfk.no om du har noen spørsmål til denne arbeidsboken.

Rapportark fra første samtaleøkt

I denne delen er alle rapportarkene fra første samtaleøkt samlet og presentert. Ikke alle foreslåtte temaer ble diskutert, fordi deltakerne prioriterte annerledes. Likevel er temaene med i denne oversikten, fordi alle temaer satt på agendaen bør dokumenteres.

Korleis kan helse/arbeid og utdanning samarbeide for å løyse den store samfunnsflokken ungt utanforskap?

Initiativtakerens navn: Solveig Svardal.

Deltakere i samtalegruppen: Maja Foss Five, Tone Størseth, Øystein Hjørnevik, Anne-Cathrine Utsigt, Inger Elisabeth Borge Gro Merethe Rørvig, Lisbeth Eek Svensson, Aslak Snarteland, Solveig Svardal, Kristin Bostad m.fl.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Dette er komplekse og sammensatte utfordringer med mange aktører involvert og mange ulike tiltak og prosjekter foregår samtidig uten helhetlig koordinering. Ut fra dialogen i gruppa ser etablering av et kompetent og koordinerende ledd ut til å være nødvendig for å gjennomføre effektivt ressursbruk og målrettede tiltak tilpasset det enkelte menneske. Flere peker på fylkeskommunen som en mulig aktør for koordinering av tiltak, kompetansebank og kanskje en ressursbank. De ulike aktørene kan ut fra denne felles plattformen koordinere de målrettede og skreddersydde tiltakene og sikre en effektiv og målrettet ressursbruk og nødvendig prioritering mellom ulike tiltak. Fylkeskommunen er gjennom regionreformen tillagt deler av dette ansvaret.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaet er relevant å følge for Samarbeidsrådet for folkehelse. Temaet er også relevant for Partnerskap for inkludering og ung deltakelse (oppfølging av fylkestingets vedtakspunkt 3 i Budsjett og økonomiplan 2021-2024, Ungdom utenfor arbeid og utdanning).
- Disse temaene berører alle samhandling og behov for avklaring, konkretiseringer og koordinering mellom ulike ansvarsområder/sektorer. F eks så ser vi at team integrering i NIK, kultur og frivillighet, og folkehelse bør diskutere samarbeid og ansvarsfordeling i konkretiseringer av oppfølgingen av disse tematikkene.

God utdanning, karriereveiledning, relevante utdanningstilbud, utforskende og motiverende læring og samarbeid skole/arbeidsliv

Initiativtakerens navn: Vivil Hunding Strømme.

Deltakere i samtalegruppen: Per Kjetil Berg, Kristian Bogen, Silje Eckdal, Jens Chr Thysted, Roald Nomme, Karoline Aarvold, Yngve Dahle, SESAM.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- **Sammen skape fysiske arenaer for livslang læring der folk bor.**
Sosial bærekraft - det sosiale aspektet er her viktigst. Kommunene vil være pådrivere. "Co-learning". Tilsvarende co-work?

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaene berører innsatsområder i Regional kompetansestrategi, og vil bli fulgt opp gjennom handlingsprogram, samt drøftinger og samarbeid i regi av NVK.

Samskaping mellom frivillighet/ideell sektor, næring og det offentlige

Initiativtakerens navn: Gisle Lunde.

Deltakere i samtalegruppen: Rebeka Holms-Farmen, Anna Hereid, Belinda K Orten, Hanne Synnøve Østerud, Ellen H Grønli, Karianne Resare, Gisle Lunde, Mette Gjerdrum, Trine Østenå, Ellen Grønli, Janna Pihl, Tobias Hofsføy, Hanne Synnøve, Pernilla Hjermann.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Et konkret prosjekt: Pilot med samarbeid mellom Politiet og en kommune. Hvordan kan frivilligheten og politiet samarbeide?
- Inkludere de frivillige i arbeidet med frivillighetsstrategien.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Relevant for Samarbeidsrådet for folkehelse og relevant og se i sammenheng med det såkalte Program for folkehelsearbeid (satsning i kommunene), som nettopp dette nettverket er forankringspunkt i.
- [«Vestfold og Telemark – der mennesker møtes» er fylkets nye kulturstrategi](#) - vedtatt av fylkestinget 20. mai 2021. Under kulturstrategien skal det utarbeides temadokumenter for utvalgte områder. Temadokumentene vil beskrive fylkeskommunens prioriterte samarbeidspartnere på de aktuelle områdene. De vil også konkretisere hvordan fylkeskommunen og de prioriterte samarbeidspartnerne skal arbeide med tiltak innenfor hvert enkelt område for at målene i kulturstrategien skal nås. Frivillighet i Vestfold og Telemark er et av temadokumentene som [kultur og regional](#) identitet skal utarbeide.

Katapult-ordningen til Vestfold og Telemark

Initiativtakerens navn: Nikolai Boye.

Deltakere i samtalegruppen: Ole Andreas Schärer, Geir Morten Johansen, Torun Degenes, Truls Vasvik, Nikolai Boye.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Enighet om at vi må få katapultordningen til Vestfold og Telemark.
- Etablert forretningsmodell der næringslivet bidrar til å sikre aktivitet og drift.
- Skal bidra til økt grønn vekst i regionen.
- Katapultordningen skal også ha nasjonal interesse.
- Etablering av et katapult-senter kan være et tiltak for å styrke regionen som Europas mest spennende teknologiregion - "Teknologitriangelet".
- Spesialisering mot automatisert/autonom prosess og mobilitetssystemer (vil også kunne knyttes inn mot USN sitt AUTOSTRIP prosjekt).
- Herøya Industripark er partner i SAMS Norway og engasjert inn i arbeidsgruppen SAMS Test som vil kunne støtte opp om en videre diskusjon og prosess.
- Ta opp ideen i styret til Proventia for å komme videre.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaene berører strategi for forskning, innovasjon og næring og reiselivstrategien, men også landbruk og underliggende nettverk/partnerskap. Dette vil bli fulgt opp gjennom konkretiseringer i handlingsprogram, samt drøftinger og samarbeid i regi av underliggende nettverk og i NVK.

Bedre samspill by/land i fylket for å nå bærekraftsmålene

Initiativtakerens navn: Benedikte Nes.

Deltakere i samtalegruppen: Kathrine Kleveland, Linda Lomeland, Benedikte Nes, Elin Rød, Solveig Prestegard, Øistein Brinck, Johannes Rindal, Duy Tho Do, Frid Berge og Per Ketil Berg kom inn etter hvert.

Drøftingspunkter:

- Lokal innsats er viktig for å nå bærekraftsmålene. Ulike forutsetninger og behov for koblinger og for å se ting i sammenheng.
- Ikke se oss blind på klimautslipp som det eneste for å nå bærekraftsmålene. Se helheten.
- SDG 17 er vesentlig for å nå de andre målene.
- Hvordan trekke veksler på hverandre - by og land - for å utnytte og bo i hele fylket, og være miljø- og klimavennlige? Behov for konkrete saker, for eksempel lokalisering av fagsentre i distriktet. Muligheten for flere arbeidsplasser i hele fylket.
- Koronasituasjonen har vist at vi har mulighet å jobbe fra flere steder. Trenger de gode møtestedene som gjør at folk vil bo - bolyst, våge å gjøre nye ting. Frivillighet, og ikke tvang, er best.
- Ikke bare arbeidsplasser, men også tilbud av bolig er viktig.
- Skape spennende steder å bo. Synliggjøre bidrag fra ulike ståsteder.
- Se på forbruk, hvor kommer ting fra (kortreist er miljøvennlig), arealenes betydning for miljøet.
- Skape nye næringer på basis av de ressursene vi har.
- Folketallet i de fleste kommunene i Vestfold og Telemark er nedadgående. Det er behov for å opprettholde folketallet for å unngå dropp i velferden.
- Utvikle arbeidsplasser er veldig viktig. Næring som drivkraft.
- Etablere utdanningstilbud til unge tidlig, slik at de blir for å studere/utdanne seg i distriktet, eller flytter hjem.
- Men må starte med å få flere barn.
- Må anerkjenne og etterlyse behovet for spredt bosetting i fylke. For eksempel Vinje som har stort areal, få innbyggere, kan ikke sammenlignes med andre kommuner. Viktig med levende lokalsamfunn.
- Trenger at folk ser sammenhengen mellom god jobb, godt sted å bo og ulike kvaliteter. Man kan ikke leve av utsikten alene. Kjerneoppgaver som videregående opplæring og transport er viktig - folk tar et aktivt valg når de flytter ut.

Økt oppmerksomhet om å redusere ressursløseriet ved å gjenbruke eldre bygg

Initiativtakerens navn: Terje Gansum.

Deltakere i samtalegruppen: Terje Gansum, Marte Paus Vadem og Britt Røed Lohne.

Drøftingspunkter:

- Vi må se verdien i byggene som står der i dag. Ikke hva det bruker av energi de neste 3-5 årene, vi må ha en lengre tidshorisont.
- Eldre bygg kommer ofte dårlig ut.
- For utbygger er det ofte økonomi som påvirker valgene, så fremt det ikke ligger føringer fra politisk nivå. Gode argumenter for å beholde deler av bygg.
- Å rehabilitere gamle bygg er krevende på grunn av tekniske krav.
- Kristinakvartalet i Tønsberg - WA: skal være et godt miljøtilpasset bygg, men må også være lønnsomt for utbygger. Viktig at en i tidlig fase setter seg ned sammen, for å planlegge. Samspill og samarbeid er viktig.
- Kan kulturarv komme tidligere inn i dialogen? Offentlige anskaffelser er vanskelig. Da kommer entreprenør ofte for sent inn i prosessen. Bruke mulighetene som finnes, for å komme i tidligere dialog. Som offentlig bestiller har du muligheter.
- Kan en opprette et forum for tidlig dialog i prosjekter? Å komme inn i tidlig fase er avgjørende.
- Arrangere møteplasser på bransjenivå?
- Viktig å dele kunnskapen en har. Nå må vi snakke mer åpent sammen. Tidlig dialog.
- Samarbeid er nøkkel til alt.
- Innlandet fylke gjør beregninger på bygg som står.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Klima- og energinettverket skal arrangere seminar om rehabilitering av bygg sammen med Bygg i tre 23. September i Ibsenhuset, Skien. Vi rekker kanskje ikke innom alle disse temaene som er nevnt opp, men det vil uansett være et tema vi følger nøye videre siden det gjøres lite slik på rehabilitering av bygg i Norge – det meste av kompetansebygging og erfaringsdeling handler om nye bygg. Marte Paus Vadem er fra Asplan Viak som er medlem av nettverket, så vi vil også kontakte henne i denne forbindelse.

Apparat for å tiltrekke grønne investeringer og virksomheter i Vestfold og Telemark fylke

Initiativtakerens navn: Hanne Gro Haugland.

Deltakere i samtalegruppen: Håvard Løkke, Irene Siljan Vestby, Hanne Gro Haugland, Tore Strømsodd, Marianne Haukås, Harald Olsen.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Det er etablert et apparat - Invest in Vestfold og Telemark.
- Vestfold og Telemark fylkeskommune er vertskap for apparatet.
- Kommuner deltar, dersom de ønsker.
- Viktig å koble på næringene/industrien herunder relevante "gode hjelpere"/klynger.
- Det bør etableres et styringssystem/møteplasser som tar utgangspunkt i deltakerne/samarbeidspartnere/interessentene.
- Partene i arbeidslivet må også kobles på.
- Apparatet bør ha minst to-tre personer.
- Man bør bygge på eksisterende kompetanse.
- Drive et markedsføringsarbeid som formidler fortrinnene i hele fylket.
- Mål: Apparatet skal ha bidratt til etablering av 1000 grønne arbeidsplasser.
- Forutsetninger: infrastruktur må være på plass, areal og drive oppsøkende arbeide, skape en kultur for når det skal leveres. Man må kjenne til apparatet. Se Invest Bergen - vise key industries - vise hva som er av andre aktører i næringskjeder. Viktig å markedsføre og kommunisere om enheten. Oversikt over komparative fordeler i fylket. Selskapet jobber der hvor behovet er.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaene berører strategi for forskning, innovasjon og næring og reiselivstrategien, men også landbruk og underliggende nettverk/partnerskap. Dette vil bli fulgt opp gjennom konkretiseringer i handlingsprogram, samt drøftinger og samarbeid i regi av underliggende nettverk og i NVK.

Hvordan fremme deling av biler, hytter, hus og ting?

Initiativtakerens navn: Harald Moskvil.

Deltakere i samtalegruppen: Harald Moskvil, Hege Pflug, Martin Bjurnmalm, Anne Rygh Pedersen, Ellen Larsen, Hanne Øien, Jon Andersen.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Privatbilisme: Har man behov for bil nummer 2? Og har man behov for den ene bilen hvis man bor i byen?
- Gi stipend til folk som er villige til å lage løsninger. Tørre å bruke penger på de som tør å forsøke.
- Se på planer i kommunene: mobilitetsplaner, arealplaner og reguleringsplaner. Stille krav om fellesløsning (låne bil, båt, el-sykkel, verktøy bod m.m.)?
- Samspill mellom offentlig og privat sektor for å finne ut hva som må til.
- Bærekraftig varetransport.
- Innovative og grønne anskaffelser- løfte høyt i kommuner og fylkeskommuner.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Klima- og energinettverket har allerede promotert fossilfrie delebåtløsninger som nå er på vei til vårt fylke også via leverandøren Kruser. Vi jobber med etablering av elbåtnettverk, men også en grønn løsningsbank hvor deleløsninger vil kunne promoveres. Dette er sannsynligvis aktuelt for flere. En ide som tidligere har vært lansert i SIK er at bilene i fylkeskommunen kan leies ut til befolkning/og eller ansatte – i perioder de ikke er i bruk. Slik gjøres allerede i Bergen. Sikkert aktuelt tema for flere.
- Hovedutvalg for klima, areal og plan har bestilt et arbeid om merbruk av eksisterende fritidsboliger samt hvordan man kan øke merbruken av nye fritidsboliger. Seksjon samfunn og plan arbeider med bestillingen, og rapport vil bli presentert for hovedutvalget høsten 2021.

Styrke fokus på sirkulærøkonomi

Initiativtakerens navn: Stein Erik Fjeldstad.

Deltakere i samtalegruppen: Terje V. Jacobsen, Andreas Gillund, Tove Stuhr Sjøblom og Guri Bjønnes Hotvedt.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Matproduksjon er spennende. Komplekst! Koble læring til og utvikle kompetanse.
- Fange de unge gjennom sosiale medier. Skape oppmerksomhet.
- Internasjonalt og særlig EUs fokus på sirkulær økonomi styrkes.
- Vestfold og Telemark har kommet særlig langt og vi kan styrke vår næringsutvikling ved å spisse arbeidet mot sirkulær økonomi og jobbe systematisk. Særlig innenfor organisk landbruk.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Vi håper Klima- og miljødepartementet vil orientere om sirkulærøkonomistrategien på klimanettverkets møte 7. september selv om dette ikke er klart enda. Alle involverte i gruppa på PK21 er medlemmer i nettverket. Sikkert like aktuelt for NIK.
- Temaene berører strategi for forskning, innovasjon og næring og reiselivstrategien, men også landbruk og underliggende nettverk/partnerskap. Dette vil bli fulgt opp gjennom konkretiseringer i handlingsprogram, samt drøftinger og samarbeid i regi av underliggende nettverk og i NVK.

Kan det utvikles et system for samfunnsinnsats byttes mot velferdsgoder, uten at det skaper økt sosiale forskjeller?

Samtaleøkten ble ikke fullført da deltakerne prioriterte å delta i andre diskusjoner. (Se temaet andre samtaleøkt).

Sammen skaper vi glede, bedre helse, mer deltakelse og mer demokratiske prosesser. Utenforskap bekjempes.

Initiativtakerens navn: Ana Isabel Lopez.

Deltakere i samtalegruppen: Ana Lopez og Gry Fuglestveit.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Få et lovpålagt råd for innvandrere på lik linje med Ungdomsråd og Eldreråd. Slik at disse stemmene blir hørt i fylkeskommunens utvalg/instanser. Se til Viken med flerkulturelt råd (også Skien, Porsgrunn, Larvik)
- Ledestjerne for mangfold - hvem skal man ta kontakt med? Vestfold og Telemark fylkeskommune bør være en slik ledestjerne. Møteplass i hele fylket for minoriteter (forankres i grasrota).
- Få gode prosesser for å inkludere innvandrere i våre allerede eksisterende nettverk, aktiviteter/møteplasser
- Tydelig retningslinjer i utdeling av midler, der effektene skal komme flerkulturelle miljøer/ og personer med funksjonsnedsettelse til gode. Det er en opplevelse av at midlene ikke alltid kommer gruppene godt nok til rette.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaet er relevant å følge for Samarbeidsrådet for folkehelse. Temaet er også relevant for Partnerskap for inkludering og ung deltakelse (oppfølging av fylkestingets vedtakspunkt 3 i Budsjett og økonomiplan 2021-2024, Ungdom utenfor arbeid og utdanning).
- Disse temaene berører alle samhandling og behov for avklaring, konkretiseringer og koordinering mellom ulike ansvarsområder/sectorer. F eks så ser vi at team integrering i NIK, kultur og frivillighet, og folkehelse bør diskutere samarbeid og ansvarsfordeling i konkretiseringer av oppfølgingen av disse tematikkene.

Fremme kompetanseutvikling

Samtaleøkten ble ikke fullført da deltakerne prioriterte å delta i andre diskusjoner.

Norsk matproduksjon. Utnyttelse av ressursene vi har tilgjengelig for å være mer selvforsynte. Hvordan kan bærekraftsmål 9 (innovasjon og infrastruktur) og bærekraftsmål 15 kombineres (liv på land)?

Samtaleøkten ble ikke fullført da deltakerne prioriterte å delta i andre diskusjoner. (Se tema under andre samtaleøk

Rapportark fra andre samtaleøkt

I denne delen er alle rapportarkene fra andre samtaleøkt samlet og presentert. Ikke alle foreslåtte temaer ble diskutert, fordi deltakerne prioriterte annerledes. Likevel er temaene med i denne oversikten, fordi alle temaer satt på agendaen skal dokumenteres.

Verdikjeder, altså potensialet i ulike grønne forretningsområder- og tilhørende utdanning og forskning hører sammen med bærekraftsmålene industri/innovasjon og infrastruktur samt bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Initiativtakerens navn: Vivil Hunding Strømme.

Deltakere i samtalegruppen: Øystein Hjørnevik, Per Ketil Berg, Duy Tho Do, Irene Siljan Vestby, Janna Pihl og Stein Erik Fjelstad.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Vi må jobbe med alle de ulike delene og kan ikke velge ut noe. Alle må jobbe med det de holder på med, men vi må vite om hverandre og hvordan vi kan bidra inn i andres prosesser og prosjekter.
- Energi (blant annet hydrogen), avfall, satsing på naturressurser ble nevnt som konkrete områder det satses på.
- Fint om partnerskapet kan komme opp med noe konkret som kan tas videre.
- FNs 17 er mange mål og må struktureres. Spennende hvis det ble lagd en oversikt over hvordan partnerskapet jobber opp mot de 17 målene.
- Viktig å bygge opp en god modell for å få sammenheng.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaene berører strategi for forskning, innovasjon og næring og reiselivstrategien, men også landbruk og underliggende nettverk/partnerskap. Dette vil bli fulgt opp gjennom konkretiseringer i handlingsprogram, samt drøftinger og samarbeid i regi av underliggende nettverk og i NVK.

Lærende nettverk for samskaping på tvers av fagmiljø. Hvordan kan vi sammen utnytte denne ressursen bedre for å styrke og utvikle god samarbeidskultur og hente ut bærekraftige innovasjoner?

Initiativtakerens navn: Belinda Orten.

Deltakere i samtalegruppen: Gisle Lunde, Belinda Orten, Terje V. Jacobsen, Karen Anne Kjendlie, Pernilla Hjermann, Anne -Cathrine Utsigt, Mette Gjerdrum.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Anerkjenne utfordringene. La oss snakke videre om dette.
- Skape kultur for dette. Noen områder i Norge er bedre enn andre. Lage gode piloter. Bruk god tid i starten. Offentlige virkemiddelapparat som det fylkeskommunen sitter på. BIO-ordningen. Nå er den knyttet utelukkende til bedrifter. Lignende ordninger for det frivillige for å stimulere. Ideell sektor må få lengre rammer enn det offentlige kan tillate. Det frivillige må heller få betalt for å delta på konferanse heller enn å betale. Rammer er så små at man ikke kan vokse. Det gjelder ofte også gründerbedrifter. Kan kommune og fylke legge til rette for disse samtaleene?
- Forum for nærmiljø og oppvekst på Gulset. Opplæring, bibliotek, kultur, kirken, idretten og frivilligheten har møte 4 ganger i året. Lave skuldre, ingen referat. Dette er kulturskapende. Politiet kan også komme med.
- Testpiloter i vårt fylke på dette. Bydel. Kanskje kommune i mindre kommune.
- Nettverk er en løsning, uformelt. Globale Sandefjord er et eksempel man kan jobbe etter. Men få til noe i Vest-Telemark, FK og kommunen - spre de gode resultatene i Vinje.
- Tenke å legge arenaer som er for alle til for eksempel kjøpesentre og ledige lokaler som kan skape positive effekter på hverandre.
- Synliggjøre de frivillige på en god måte. Utnytte ressursene bedre.
- Gode fysiske møter i mindre settinger.
- Hovednettverk regionalt kan stimulere undernettverk lokalt. Noen må holde i disse trådene.
- Få dette arbeidet i gang i strategien for frivillighet!
- Frivillighetens år 2022: Sykle til Arendal(suka). Frivillighetssentralen koordinerer. Her er det mulig for både næringsliv og kommunene til å bidra og delta.
- Forum for frivillighet og folkehelse. Ble et formelt råd. Dette ble ikke like bra. Må få forumet opp igjen. Frivillighetssentralen kan gi konkret innspill.

USN er i gang med å etablere Universitetsskolar. Korleis jobbe med bærekraftmåla i fellesskap og dele erfaringar?

Initiativtakerens navn: Kristin Barstad.

Deltakere i samtalegruppen: Kristin Barstad og Gry Fuglestveit.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- USN implementeres mer i samfunnet, der de er til stede innenfor videregående skole. Få det på flere knagger, i tillegg til praksisnivå.
- Det er en styrke for videregående skole å ha USN så tett på, det gjelder både når det handler om å innhente kunnskap og få foredrag – dette er «kortreist kunnskap».
- Kvalifisere gode lærere som kan jobbe godt med bærekraftsmålene i opplæring.
- Vi kan i enda større grad ha godt distribuert utdanning og samarbeid på tvers av campusene. Dra nytte av fagkompetanse.
- Klarer å utnytte arenaer for kunnskap. Forsknings- og erfaringsbasert kunnskap som blir utvikla og delt.
- Vi har enormt med forskning og enormt med kunnskap. Hva skal til for at kunnskap blir tatt i bruk? Kunnskap som blir utvikla i fellesskap blir også i større grad tatt i bruk.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- USN er medlem av klima- og energinettverket og vi samarbeider på flere fronter. Kobling av studenter og oppgaver og virksomheter i nettverket er en oppgave. Samarbeid med bærekraftsenteret en annen. I tillegg er vi invitert med virksomheter i nettverket inn i et bærekraftprosjekt med studentene. USN deltar i nesten alle møter vi har med en rekke representanter på ulike fagfelt. Dette gjelder mest klima og energi-delen av bærekraftsmålene - og selvfølgelig samarbeidsmålet.
- Temaene berører innsatsområder i Regional kompetansestrategi, og vil bli fulgt opp gjennom handlingsprogram, samt drøftinger og samarbeid i regi av NVK.

Hvordan kan vi "la det gå sport i" bidrag til FNB - motivere for gjenbruk og redusert forbruk?

Initiativtakerens navn: Lisbeth Eek Svensson

Deltakere i samtalegruppen: Benedikte Nes, Hanne Synnøve Østerud, Nora Warhuus Samuelsen og Terje Gansum

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Våre barn er mer opptatt av å dele enn det vi er, deler på biler mm. Voksne er fanget i et tankesett som våre barn ikke er på samme måte. Slippe til neste generasjon for å få ideer for å kunne dele mer.
- Samarbeide der man har kompetanse og dele denne kompetansen med andre.
- Hva med gjenbrukspris? Løfte det frem? Fylkesnivå? Verdsette små initiativ også? Starte smått og la det gro frem.
- Utfordre fylkeskommunen og innovasjon Norge til å backe opp yngre folk på initiativ på deling.
- Ting må ikke være så stort for å få støtte og oppmerksomhet. Ordninger som verdsetter de enkle Initiative. Inkludere når det gjelder by og land, og sosiale ulikheter. Ikke alle har mulighet til å starte de store bedriftene, noe fylkeskommunen bør tenke mer på.
- Starte noe smått, men som har overføringsverdi til flere steder.
- Hva med utleie, Airbnb, hyttebruk som er miljøvennlig?
- Biform - bo bedre på mindre plass. Sambruke.
- Kvitte seg med gjeld. Lettere å navigere seg frem i verden.
- Kvalitet i det vi kjøper får ned forbruket. Kortreist kvalitet.
- Redusere forbruk er vanskelig og selge. Hva med å koble det til begrepet frihet? Frihet til å velge. Ikke være slave av gjeld og forpliktelser

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Slike initiativer tar ofte kommunene tak i klima- og energinettverket. Flere kommuner har klimasatsprosjekter knyttet til gjenbruk og deling.
- Hovedutvalg for klima, areal og plan har bestilt et arbeid om merbruk av eksisterende fritidsboliger samt hvordan man kan øke merbruken av nye fritidsboliger. Seksjon samfunn og plan arbeider med bestillingen, og rapport vil bli presentert for hovedutvalget høsten 2021.

Mest mulig Norsk matproduksjon på dei ressursane vi har tilgjengeleg. Vi må bli mykje meir sjølvforsynte.

Initiativtakerens navn: Aslak Snarteland.

Deltakere i samtalegruppen: Linda Lomeland, Ellen Just Hansen, Mari N. Espetvedt, Marianne Haukås.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Sikre ressurstilgangen til landbruket gjennom å lage offentlig planverk som sikrer jordvern og utmarksressurser.
- Vi må opprettholde fokuset på norsk mat (i verdensklasse) som har oppstått under koronatiden.
- For å fremme innovasjon i landbruket, er det viktig å få til et godt samarbeide med andre aktører i samfunnet. Som samarbeid med kunnskapsmiljøer (USN), bønder imellom (eks Fruktbodygda), med offentlig sektor (kommune og fylke). Tillit til hverandre.
- Forske på hvordan vi kan dekke vårt eget behov for mat i fylket. Hvordan gå fra småskala direkte til forbruker og oppskalere? Også de litt utradisjonelle produktene.
- Utvikling av næringsmiddelindustrien: Viktig å koble Telemark på det som skjer i landbruket i gamle Vestfold. Samvirkeorganisasjonene - koble oss tettere på disse.
- Reduksjon av matsvinn er avgjørende. Påvirke regelverket slik at man kan spise "brød fra i går". Eks. "To good to go", "best før, men ikke dårlig etter" osv. Avvikle tradisjonen med koldtbord - ha gode planer for hvordan restene skal brukes.
- Bøndene tar klimaansvar - tar ansvaret for den oppvoksende generasjonen (Klimaavtalen med Regjeringen - samarbeid for å bidra til å gjennomføre tiltakene).

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaene berører strategi for forskning, innovasjon og næring og reiselivstrategien, men også landbruk og underliggende nettverk/partnerskap. Dette vil bli fulgt opp gjennom konkretiseringer i handlingsprogram, samt drøftinger og samarbeid i regi av underliggende nettverk og i NVK.

Hvordan kan vi samarbeide om overgangen til bærekraftig mobilitet for personer og gods - og samtidig utvikle ny norsk verdiskaping?

Initiativtakerens navn: Torun Degnes.

Deltakere i samtalegruppen: Torun Degnes, Martin Bjurmalm, Geir Morten Johansen, Guri Bjønnes Hotvedt, Gro Haugland, Kathrine Kleveland, Nicolai Boye, Øistein Brinck, Terje V. Jacobsen, Marte Paus Vadem.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Innovasjon Norge kunne ha konkretisert kva ein treng framover, krav som kan komme.
- Innovative anskaffelsar bør sjåast på og arbeidast konkret med.
- Meir samarbeid om innovative anskaffelsar, til dømes via Innovasjon Norge.
- Verdsetja grønne innkjøp og løysingar mei renn i dag i anskaffelsane.
- Viktig at rammene er på plass, og jobbe for at vi får det til i vår region. Som til dømes dette med katapult.
- Få på plass dette med gode godsløysingar, godskonseptet, jernbanelinja mellom dei strategiske punkta som nemnt i prosjektet til Vekst i Grenland.
- Pusha og promotere dei som aktivt kjem over på grønne løysingar, ringverknadseffekt. Mykje av konkurransen vår skjer ute, og så konkurransen om talenta og arbeidskraft. Viktig å ha med seg behovet for kompetanse og opplæring i vår region. Jobbe aktivt opp mot andre rekrutteringsstader enn berre vår region. Europa?
- Har flott biogass frå Greve, må omfamne dei løysingane vi har i eigen region også. Må ha den teknologien som er tilgjengeleg, utvikle denne. Ikkje berre "B"-teknologi.
- Nødvendig krafttilgang blir utruleg viktig!

AKRIM og Økonomisk kriminalitet

Initiativtakerens navn: Anne Strand.

Deltakere i samtalegruppen: Truls Vasvik, Gro Merethe Rørvig, Harald Olsen, Anne Rygh Pedersen, Ana Taylor Lopez, Brit Røed Lohne, Rebeka Holmes-Farmen.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Viktig at etater jobber sammen for å få større slagkraft.
- Håper at om 3-5 år så får vi en nasjonal modell som også har et apparat for gjennomføring.
- At kommune får flere ressurs for å følge opp.
- Forståelig informasjon til arbeidstakere -språk og systemforståelse.
- Legge en plan for holdningsarbeid.
- Viktig med samarbeid! Alle må bidra.
- Bevisstgjøring om konsekvenser om svart arbeid
 - Arbeidstakere, arbeidsgivere og kunder

Smådriftsfordeler og stordriftsulemper

Samtalen ble ikke gjennomført da deltakerne prioriterte andre samtaler.

Hvordan kan partene jobbe sammen for å motvirke ungt utenforskap? med vekt på ungdomsmedvirkning?

Initiativtakerens navn: Lisbeth Eek Svensson.

Deltakere i samtalegruppen: Lisbeth Eek Svensson, Tone Størseth, Anna Hereid, Ellen Grønli, Inger Elisabeth Borge, Johannes, Karianne Resare, Karoline Aarvold, Maja Foss Five, Nikoline W. Halvorsen, Silje Eckdahl, Øyvind Trygstad.

Om 3-5 år er vi på vei mot å skape en bærekraftig balanse sammen, ved å arbeide med disse ideene:

- Det etableres en bred samhandlingsplattform for koordinering av tiltak, kunnskapsdeling. Som del av kunnskapsgrunnlaget bør legges mer vekt på medvirkning og innspill fra ungdommene. For å få dette til er det avgjørende å gi opplæring i medvirkning fra barnehage og videre gjennom skoleløpet. Det betyr at det må etableres gode arenaer for medvirkning og struktur for innsamling av informasjon.
- Fylkeskommunen pekes på som en mulig koordinator og tilrettelegger for en felles plattform for aktørene som kan bidra til redusert utenforskap.
- Frivilligheten, kultursektoren, idretten og landbruket kan innlemmes som viktige bidragsyttere i arbeidet med å hindre utenforskap.
- Koordinering av økonomiske og menneskelige ressurser er viktig for gjennomføring av målrettede tiltak som virker over tid og skreddersys for det enkelte menneske.

Plan for hvordan punktet tas inn i det fylkeskommunale utviklingsarbeidet:

- Temaet er relevant å følge for Samarbeidsrådet for folkehelse. Temaet er også relevant for Partnerskap for inkludering og ung deltakelse (oppfølging av fylkestingets vedtakspunkt 3 i Budsjett og økonomiplan 2021-2024, Ungdom utenfor arbeid og utdanning).

Vestfold og Telemark fylkeskommune
vtfk.no

Postadresse: Postboks 2844, 3702 Skien
Besøksadresser: Torggata 18, Skien / Svend Foynsgate 9, Tønsberg
Kontakt: 35 91 70 00 / post@vtfk.no

